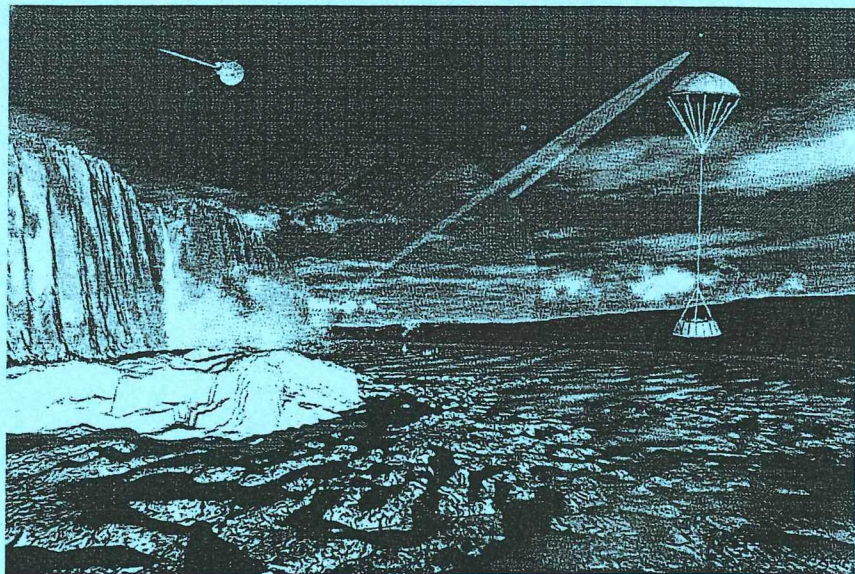

Midtjysk Astronomiforening

Tegningen viser Huygens Titan proben på vej ned gennem Saturn-månen Titans atmosfære.

Midtjysk Astronomiforening

I forbindelse med komet Hale-Bopp's passage af Solen i marts og april 1997 afholdt astrofysiker Hans Kjeldsen i samarbejde med AOF et kursus på Engesvang Skole. De 17 kursister tog initiativ til at danne en astronomiforening, og 12. juni stiftedes foreningen med navnet Midtjysk Astronomiforening. 5 blev valgt til bestyrelsen, og 16. juli har disse konstitueret sig på følgende måde:

Bestyrelsen:

Formand: Tonni Thorsager

Kragelund Møllevej 25, 8600 Silkeborg, tlf: 86 86 71 42
email: thorsag@post8.tele.dk

Næstformand: Bent Tvermose

Marie Bregendahl Vej 21, 7430 Ikast, tlf: 97 25 14 30
email: bt@ve.ikast-komm.dk

Kasserer: Allan Grøne

Ribesvej 7, 7430 Karup, tlf: 97 10 12 70

Sekretær: Anne Hesselager

Dahlsvej 3, 7442 Engesvang, tlf: 86 86 51 24

Medlem: Hans Kjeldsen

Karupvej 1, 7442 Engesvang, tlf: 86 86 50 13
email: hans@obs.aau.dk

PROGRAM 1997

Bestyrelsen har planlagt følgende aktiviteter for efteråret 1997. Er du interesseret så mød op.

Onsdag den 8. oktober 1997

Tid og sted: Konfirmandstuen i Engesvang, Karupvej 1, kl. 19.30. Bent Tvermose holder foredrag om planetsystemet. Se pressemeddelelse om dette arrangement.

Tirsdag den 11. november 1997

Tid og sted: Konfirmandstuen i Engesvang, Karupvej 1, kl. 19.30. Leif Ringtved holder lysbilledforedrag om deep sky objekter. Billederne ledsages af musik.

Onsdag den 3. december 1997

Tid og sted: Konfirmandstuen i Engesvang, Karupvej 1, kl. 19.30. Julehygge med quiz og gløgg.

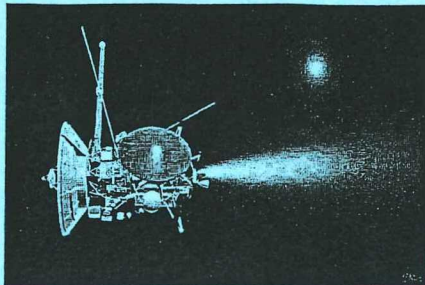
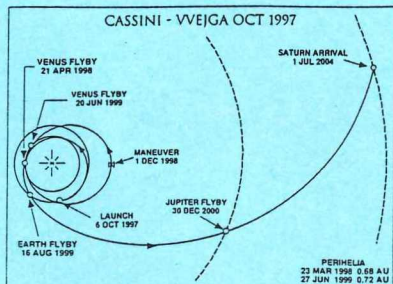
Tidligere Møder:

Tirsdag den 16. september 1997

Tid og sted: Præstegården og Præstegårdshaven i Engesvang, Karupvej 1, kl. 19.30. Denne aften var der måneformørkelse. Der blev opstillet kikkerters til brug for studiet af måneformørkelsen, som vi dog ikke fik set på grund af vejret - det var helt overskyet. Derudover fortalte Hans Kjeldsen om, det der er sket på Mars m.h.t. rumprojektet Mars Pathfinder i sommerens løb. På mødet så vi bl.a. billeder fra Marsoverfladen taget af Pathfinder. Se pressemeddelelse om dette arrangement. Vi var godt 20 fremmødte medlemmer - samt et par journalister.

Rumsonden Cassini sendes mod Saturn mandag den 13. oktober

Spændingen på Cape Canaveral i Florida, USA, er i disse dage stor. Nedtællingen til opsendelsen af NASA's store Cassini rumsonde er nu i sin sidste fase. Mandag den 13. oktober er det planen, at en Titan IVB raket skal løfte den komplicerede rumsonde ud i interplanetarisk rum, hvor den starter sin over 6 år lange rejse mod Saturn. Rejsen til Saturn sker, for at bruge mindst muligt energi, ved at udnytte tyngdekraften fra planeterne Venus, Jorden og Jupiter. Rejsen går derfor først til planeten Venus, som skal besøges to gange (april 1998 og juni 1999), inden Jorden passerer i august 1999. Inden ankomsten til Saturn i juli 2004, passerer planeten Jupiter i december 2000.

Cassini rumsondens rejserute til Saturn. Rumsonden benytter tyngdekraften fra planeterne Venus, Jorden og Jupiter for at få energi nok til at nå Saturn. Rejsen vil tage mere end 6 år. Mere information findes på <http://www.jpl.nasa.gov/cassini> (JPL/NASA).

Cassini rumsonden bevæger sig afsted gennem solsystemet, primært styret af tyngdekraften fra Solen og de forskellige planeter. Undervejs bliver det dog nødvendigt at foretage små kurskorrektioner.

Cassini rumsonden vejer næsten 6000 kg., hvilket bl.a. skyldes dens mange forskellige videnskabelige eksperimenter. Et af disse eksperimenter er et europæisk projekt. Det drejer sig om den såkaldte Huygens Titan probe, som skal sendes ned på Saturns største måne Titan. Titan har en spændende atmosfære, som den europæiske rumfarts organisation, ESA, ønsker at undersøge.

Grundkursus i Astronomi

I løbet af foråret 1998 udbyder Midtjysk Astronomiforening en række grundkurser i Astronomi. Alle kurser er gratis for medlemmer af foreningen og afholdes på Karupvej 1, 7442 Engesvang. I perioden januar til juni udbyder vi 3 grundkurser.

- Grundkursus No. 1: Lær stjernehimlen at kende. Kurset afholdes torsdag den 22. januar, torsdag den 29. januar og torsdag den 19. februar. Alle dage kl. 19.30-22.00.
- Grundkursus No. 2: Solsystemet: Planeter og Måner. Kurset afholdes torsdag den 12. marts, torsdag den 26. marts og torsdag den 23. april. Alle dage kl. 19.30-22.00.
- Grundkursus No. 3: Stjerner og Galakser. Kurset afholdes torsdag den 30. april, torsdag den 14. maj og torsdag den 4. juni. Alle dage kl. 19.30-22.00.

Midtjysk Astronomiforening findes på fgl. internet-adresse:
<http://www.obs.aau.dk/~hans/MAF.htm>

Stjernehimlen i oktober

Efterårets stjernehimmel domineres af Mælkevejen, der strækker sig som et lysende bånd fra nordøst hen over himlen til sydvest. Rundt om i Mælkevejen er det muligt at finde stjerneho-
b -
områder, hvor der findes særligt mange stjerner. Et af disse områder er den såkaldte dobbelt hob -
h + chi Persei.

Hvis vi ønsker at finde h + chi Persei er det ikke nødvendigvis vanskeligt. Begynd med at finde Karlsvognen i Store Bjørn. Den står i nordvest med vognstangen pegende mod venstre. Find herefter nordstjernen. Stjernebilledet Cassiopeia befinder sig på den anden side af nordstjernen - i samme afstand som Karlsvognen gør. Har vi først fundet Cassiopeia - som står i Mælkevejen højt på den nordøstlige himmel og ligner et stort "W" - er vi næsten fremme ved h + chi Persei stjerneho-
bene. De befinder sig til venstre for Cassiopeia - mod nord - midtvejs mellem Cassiopeia og stjernebilledet Perseus. På himlen ses de som en lille tåget sky.

Har man en almindelig håndkikkert og rettes den mod h + chi Persei vil man opleve, at de tågede skyer bliver til en fjern samling af små stjerner. h + chi Persei befinder sig over 7000 lysår fra Jorden og består af mange tusinde store og varme stjerner. De er alle blevet dannet ud af den samme store sky af støv og gas for omtrent 10 millioner år siden.

Stjernesked viser sig hver klar nat, men sommetider ses flere end sædvanligt. I dagene mellem 20. og 26. oktober er der ekstra mange stjernesked at se. Orioniderne, som denne stjerneskedbygge hedder, fordi stjerneskedene stråler ud fra stjernebilledet Orion, vil være på sit højeste omkring 21.-22. oktober.

Planeterne Saturn og Jupiter kan også ses på aftenhimmelen. Jupiter står i syd og lyser meget klart, mens den noget svagere Saturn står på den østlige himmel.

